

Het provinciebestuur
als onmisbare en
impactvolle schakel
tussen het lokale
en regionale niveau.

Beleidsverklaring
2020–2024

Gedeputeerde Bert Lambrechts

Via een duurzame aanpak
naar een veerkrachtig Limburg

Bevoegdheden

Informatie en Communicatie; Mobiliteit; Onderwijs & Vorming; Veiligheid; PLOT; Dierenwelzijn; Bosgroepen; (Niet-)confessionele Levensbeschouwing; Water; Milieu en Natuur; Mondiale samenwerking.

Limburg heeft met zijn groene karakter een grote troef in handen. Onze open ruimte en het vele groen moeten we koesteren. Onze natuur wapent ons in de strijd tegen de klimaatverandering en de veranderende waterhuishouding. Ze biedt rust en ontspanning voor de Limburger, maar lokt daarnaast ook heel wat bezoekers naar onze regio die de natuurpracht in Limburg naar waarde weten te schatten. Dat we als provincie maximaal moeten inzetten op duurzaam waterbeheer en een effectief milieu- en klimaatbeleid, vinden we dan ook vanzelfsprekend.

De klimaatverandering spoort ons aan om een invulling te geven aan een meer duurzame mobiliteit. Aan de vooravond van een heel nieuw mobiliteitsdenken, komen we samen met de leden van de vervoerregioraad tot een performanter, vraaggestuurd openbaar vervoersaanbod in Limburg, en bedden we het collectieve vervoer in in een ruimere mobiliteitsvisie. Het regionale mobiliteitsplan vormt daarbij onze leidraad voor de mobiliteit van de toekomst.

Nu ons toeristisch fietsroutenetwerk al erg goed uitgebouwd is, leveren we in deze bestuursperiode bijzondere inspanningen om ook het functionele fietsbeleid naar een hoger niveau te tillen. Dat doen we hand in hand met de Limburgse gemeentebesturen. Zo verhogen we het investeringsritme om het netwerk aan fietssnelwegen te realiseren en waar nodig te verbeteren. Enkel op die manier krijgen we meer Limburgers op de fiets.

We zorgen er verder voor dat onze politie- en brandweermensen hun opleidingen in de best mogelijke omgeving tot een goed einde kunnen brengen. De huidige site van het PLOT bouwen we uit tot een heuse veiligheids-campus. Op die manier dragen we bij tot een veilig Limburg.

En dan is er nog onze jeugd. Zij zijn onze toekomst. Daarom maken we middelen vrij om ons provinciaal onderwijs te professionaliseren en onze scholen kwaliteitsvol uit te rusten. Goede leerlingen dagen we uit om beter te doen, leerlingen die het moeilijker hebben staan we bij met flankerend onderwijs op maat.

In dit alles willen we als provinciebestuur de lokale besturen zo goed mogelijk bijstaan. Tegelijk gaan we op zoek naar zaken waar onze werking nog efficiënter kan. Op het vlak van onze communicatie bijvoorbeeld, waar we radicaal kiezen voor de digitale weg.

1. Mobiliteit

Het mobiliteitslandschap is volop in beweging. Het nieuwe decreet Basisbereikbaarheid schept een heel aantal opportuniteiten. Voor Vlaanderen, maar ook voor de provincie Limburg.

Meer en meer komt de bereikbaarheid in delen van Limburg sterk onder druk. Een van onze belangrijkste uitdagingen vandaag is dan ook om ervoor te zorgen dat onze mobiliteit vlot en performant blijft. Wonderoplossingen bestaan er echter niet. Wat we nodig hebben? Een duidelijke provinciale mobiliteitsvisie, concreet gemaakt in een ambitieus vervoersplan. Plus: meer investeringen in nieuwe infrastructuur en in alternatieve vervoersmodi. En dit ondersteund door sensibiliseringsacties die de Limburgers op weg zetten naar een meer duurzame mobiliteit.

•15

De provincies kregen in het nieuwe mobiliteitscharter een duidelijke taak van de Vlaamse overheid als het op het mobiliteitsbeleid aankomt. Daarbij is er specifieke aandacht voor basisbereikbaarheid, de uitbouw van de fietsinfrastructuur, de bereikbaarheid van tewerkstellingslocaties en de optimale afstemming tussen mobiliteit en andere beleidsdomeinen •15. Tegelijkertijd bewaken we de intermodale aanpak, de samenwerking tussen ruimtelijke ordening en mobiliteit en de afstemming met andere beleidsdomeinen. Als provinciebestuur willen we hier maximaal op inspelen.

Om al de toegewezen provinciale taken kwaliteitsvol te kunnen uitvoeren en een performante dienstverlening te kunnen blijven garanderen aan de Limburgse gemeenten, maken we werk van een aangepast organogram van de dienst Mobiliteit.

•16

1.1. Basisbereikbaarheid en vervoerregio

1.1.1. Van visie naar ambitieus vervoersplan

Als provincie nemen we een actieve rol op in de vervoerregioraad. Die tekent de nieuwe multimodale mobiliteitsvisie uit. De provincie is een bevoorrechte partner om mee invulling te geven aan de basisbereikbaarheid en de nieuwe mobiliteitsvisies op Limburgs niveau. Alle Limburgse gemeenten werden immers ingedeeld in de vervoerregio Limburg.

We stellen onze expertise ter beschikking bij de opmaak van het regionale mobiliteitsplan, maar willen ook daarna de lokale besturen blijven ondersteunen. Want ook al geeft de vervoerregioraad hen meer inspraakmogelijkheid, het blijft een moeilijke oefening om dit concreet vorm te geven.

Vanuit het provinciebestuur volgen we de realisatie van grote infrastructuurdossiers zoals de Noord-Zuidverbinding en het Spartacusplan (waarvan de regie vooral bij de Vlaamse overheid ligt) van nabij op. We blijven ook pleiten voor

passende flankerende maatregelen. Bij de federale overheid, Infrabel en de NMBS blijven we pleiten voor een verbeterde spoorontsluiting van onze provincie. Omdat mobiliteit niet aan de provinciegrens stopt, besteden we bijzondere aandacht aan mobiliteitsverbindingen met de ons omliggende provincies en regio's.

1.1.2. Openbaar vervoer in Limburg

Momenteel worden de voorbereidingen getroffen om het principe van de basisbereikbaarheid in heel Vlaanderen uit te rollen. Zo wordt het busnetwerk in de toekomst gestructureerd volgens een kernnet, een aanvullend net en vervoer op maat. Dit gelaagd netwerk moet in staat zijn om de Limburger op een kostenefficiënte, vraaggerichte manier te bedienen, zowel in stedelijk als in meer landelijk gebied.

Als provinciebestuur zien we erop toe dat het nieuwe aanbod aan openbaar vervoer kwalitatiever en aantrekkelijker wordt, zodat de Limburgers er meer gebruik van maken.

We blijven verder de sociale mobiliteitsdienst via de Mobiliteitscentrale Aangepast Vervoer (MAV) aanbieden aan personen met een mobiliteitsbeperking. En dat in afwachting van meer duidelijkheid over de integratie van de Diensten Aangepast Vervoer (DAV) binnen het vervoer op maat.

1.1.3. Combimobiliteit

Het openbaar vervoer staat niet op zich maar maakt deel uit van het globale mobiliteitsnetwerk. Vanuit het idee van combimobiliteit besteden we daarom bijzondere aandacht aan het gecombineerd gebruik van het openbaar vervoer, de fiets, auto en innovatieve vervoersmiddelen. Dit zal in de toekomst ongetwijfeld gefaciliteerd worden door de opkomst van diverse 'Mobility as a Service'-aanbieders. Ook de strategische inplanting en realisatie van de mobipunten volgen we om die reden van nabij op. •16

1.2. Limburg, dé fietsregio

Voor korte en middellange functionele verplaatsingen wordt de fiets in onze provincie nog te weinig gebruikt. Daarom moeten we blijven inspelen op het potentieel van de (elektrische) fiets. Met de e-bike of de speed pedelec zijn iets grotere afstanden makkelijk met de fiets af te leggen, waardoor het traject naar het werk, de school of de winkel binnen fietsbereik komt. Het provinciaal fietsbeleid is dan ook een belangrijk speerpunt voor het provinciebestuur.

1.2.1 Realisatie van het BFF-netwerk

Samen met de gemeenten nemen we een proactieve, coördinerende rol op in de verdere uitbouw van het Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk (BFF), dat vandaag zo'n 1.940 kilometer telt. Met het Fietsfonds blijven we lokale

overheden een financieel steuntje in de rug geven om lokale fietsinfrastructuur te realiseren.

1.2.2 Fietssnelwegen

Fietssnelwegen vormen de toplaag binnen het BFF. Ze zijn in de eerste plaats bedoeld om langere afstanden vlot en veilig af te leggen per fiets, en zijn bij voorkeur voorbehouden voor fietsverkeer. De deputatie keurde in 2017 het Limburgse fietssnelwegennetwerk goed, en in 2018 legde de Vlaamse minister dit vast in een ministerieel besluit •17. Wij zijn graag trekker in de realisatie van dit netwerk in onze provincie, in overleg met andere stakeholders.

De komende jaren gaan we het fietssnelwegennetwerk op een aantal prioritaire assen vormgeven:

- De realisatie van de spoorlijn 18-route (Hamont-Achel - Hasselt) laten we maximaal aansluiten op de bouw van de nieuwe fietsbrug over het Albertkanaal in Kuringen. In overleg met De Werkvennootschap en de Vlaamse overheid voorzien we ook dat de uitvoering afgestemd wordt op de dynamiek rond het complex project 'Noord-Zuid Limburg'. Kruispunten met bestaande wegen richten we verkeersveilig in en maken we indien mogelijk ongelijkgronds.
- In overleg met De Vlaamse Waterweg en andere betrokken stakeholders verhelpen we de knelpunten op de Albertkanaalroute (Ham - Riemst). Zo werken we een structurele en functionele oplossing uit voor de fietsverbinding ter hoogte van het industrieterrein Lochtman in Beringen. Ter hoogte van de Havenlaan in Diepenbeek voorzien we een fietstunnel.
- In 2019 en 2020 worden de voorbereidende stappen uitgevoerd om de fietssnelweg 'het Kolenspoor' nog tijdens deze bestuursperiode mogelijk te maken. We werken daarnaast actief mee aan de plannen om samen met de partners te komen tot een innovatief mobiliteitsnetwerk, waarbinnen de fietssnelweg een belangrijke drager is.
- De bouw van de fietsbrug in Godsheide is voorzien in de zomer van 2020. Ondertussen worden er voorbereidende stappen gezet voor een aansluitende fietssnelweg richting Corda Campus.

Als provincie zien we toe op de consequente uitrol van de afgesproken fietssnelwegen-routetaal zodat fietssnelwegen meer zichtbaar zijn in het straatbeeld. We lanceren een aantal communicatie-initiatieven om de rol van de provincie in de realisatie van dit netwerk te benadrukken én om een sensibiliserende boodschap over te brengen. •18

1.2.3 Kwaliteitsbewaking dankzij de Fietsbarometer

Samen met de vervoerregio bewaken we de realisatiegraad en de kwaliteit van het

Bovenlokale Functioneel Fietsroutenetwerk (BFF) en de afstemming met het Toeristisch Fietsroutenetwerk. Om dit objectief te kunnen onderbouwen, starten we in Limburg met de ontwikkeling van de Fietsbarometer. Dankzij dit instrument kunnen de provincie en de gemeentebesturen het fietsbeleid baseren op objectieve cijfers en wetenschappelijke gegevens. Via meetcampagnes met de meetfiets, resultaten van fietstellingen en -enquêtes en cijfermateriaal over fietsongevallen, worden er zo heel wat relevante data ontsloten ter ondersteuning van het lokale én het provinciale fietsbeleid.

1.3 Duurzame mobiliteit

1.3.1 Trage wegen

Het nieuwe decreet Gemeentewegen wijzigt ook de rol van de provincie in de buurtwegdossiers. De deputatie heeft hierin geen beslissingsbevoegdheid meer, maar wel een (niet-bindende) adviesfunctie over de gemeentewegen, rooilijnplannen en tragewegenbeleidsplannen. Vanuit de provincie blijven we de gemeentebesturen ondersteunen met advies op het vlak van het tragewegenbeleid.

1.3.2 Woon-werkverkeer duurzaam maken

Het Provinciaal Mobiliteitspunt (PMP) informeert, adviseert en begeleidt bedrijven en werknemers om het woon-werkverkeer duurzaam te organiseren. We brengen hen op de hoogte over nieuwe oproepen en subsidiemogelijkheden binnen het Pendelfonds. We begeleiden bedrijven die een dossier willen indienen rond de verduurzaming van het woon-werkverkeer én bij de uitrol van hun projecten. Ook ondernemingen die een lopend pendelfondsdossier hebben, blijven we ondersteunen. We werken samen met de Vlaamse administratie om hen op te volgen.

Ook in de eigen organisatie nemen we initiatieven om de mobiliteit van onze werknemers te verduurzamen. De praktische implementatie en opvolging van ons eigen bedrijfsvervoersplan dragen we echter over aan de provinciale dienst HRM.

1.3.3 Fuifbussen, Pukkelpobussen en eindejaarsbussen

In overleg met gemeentebesturen en fuiforganisaties werd een nieuw fuifbusreglement uitgewerkt. Het nieuwe reglement is sterk vereenvoudigd en flexibeler voor de fuiforganisatie. De inwerking-treding is voorzien vanaf 1 januari 2020.

De Pukkelpobussen kennen jaarlijks een groot succes. We engageren ons om festivalgangers ook deze bestuursperiode veilig thuis te brengen na het festival.

Het aanbod van de eindejaarsbussen wordt, op basis van een evaluatieoefening en in overleg met de gemeentebesturen, permanent geoptimaliseerd. Op die manier streven we ernaar om de

•17

•18

bezettingsgraad en de kostenefficiëntie van het ingezette vervoersaanbod te verhogen.

2. Water

De klimaatverandering vraagt om een duurzaam waterbeleid. We zijn er ons steeds meer bewust van dat duurzaam waterbeheer cruciaal is. De burger verwacht bovendien een antwoord op de huidige problematiek van dreigende waterschaarste. Maar zo'n antwoord vinden is niet eenvoudig, gezien de complexiteit van de waterhuishouding.

Als provincie spelen we een belangrijke rol binnen duurzaam waterbeheer, enerzijds als provinciaal en interregionaal niveau, anderzijds als de grootste waterloopbeheerder van Limburg. We hebben cruciale expertise in huis om het water vakkundig te beheren.

2.1. Integraal waterbeleid

De laatste decennia heeft de provincie samen met haar 'waterpartners' al een hele weg afgelegd in verschillende domeinen: we beschermen ons steeds beter tegen overstromingen, ons huishoudelijk afvalwater verbetert stelselmatig, we nemen maatregelen om de waterlopen terug 'in goede toestand' te brengen, enzovoort. Maar ondanks al die inspanningen is er nog een hele weg te gaan.

2.1.1. Geïntegreerde en uniforme aanpak

Het belang van een duurzaam waterbeheer mag niet onderschat worden. We moeten blijven investeren om in deze veranderende waterwereld het hoofd boven water te houden. Niet alleen via de aanleg van overstromingszones en wachtbekkens, maar ook via structuurherstel van onze waterlopen. • 19

Voor al deze uitdagingen is 'samenwerken' de boodschap. Ruimtelijke ordening, vergunningen, landbouw, riolering en waterzuivering spelen daarbij een niet te onderschatten rol. Geïntegreerd kunnen we werk maken van een nog sterker en duurzamer waterbeleid.

Het is belangrijk dat elke gemeente een hemelwaterplan opmaakt. Dat plan geeft aan waar het afgevoerde hemelwater (afkomstig van wegen, woningen, verhardingen ...) naartoe moet. Verschillende gemeenten zijn hier al mee bezig. Als provincie zitten we samen met het gemeentebestuur en o.a. rioolbeheerder Fluvius om tot een vakkundig en gedragen plan te komen.

De provincie streeft naar zoveel mogelijk uniformiteit en efficiëntie in het waterbeheer. Via een verdere overname van het waterlopenbeheer (van gemeenten en wateringen) en bijhorende herklassering van de waterlopen van categorie 3 naar categorie 2, maken we werk van een uniformer en dus efficiënter waterbeheer.

2.2 Droogteplan Limburg

In 2019 investeerde de provincie in een uitvoerige studie over de droogteproblematiek in Limburg. De Bodemkundige Dienst van België, de KU Leuven en de VUB voeren de studie uit. Ze brengen de Limburgse knelpunten op het vlak van droogte en waterschaarste in kaart, stellen een dynamische waterbalans op en werken een afwegingskader uit rond het watergebruik. De resultaten van de studie vormen ongetwijfeld nieuwe input voor de ontwikkeling van toekomstige waterprojecten en beleidsaccenten.

Om op het terrein de vinger aan de pols te kunnen houden, zal het provinciebestuur het huidige watermeetnet uitbreiden met een 100-tal extra meetpunten voor droogtemetingen en waarschuwingssystemen over heel Limburg.

3. Leefmilieu en klimaat

De bovenlokale overheden hebben elk hun verantwoordelijkheden inzake het milieu- en natuurbeleid, en dat zowel op regionale en nationale als op internationale schaal. De lokale overheden staan dan weer het dichtst bij de burger en zorgen voor een concrete vertaling van het beleid naar het terrein. Steden en gemeenten maken zo het verschil in hun eigen omgeving. Dat kunnen ze echter alleen als ze over voldoende kennis en middelen beschikken en er een goede interbestuurlijke samenwerking bestaat.

We bouwen het aanbod naar de Limburgse steden en gemeenten verder uit op maat van de huidige behoeften van de lokale besturen van zowel de grote als de kleine gemeenten. We gaan na of een meer gedifferentieerde aanpak nodig is (eventueel door te werken met een individueel dienstverleningscontract) en hoe we een effectief lokaal milieu- en klimaatbeleid het beste kunnen ondersteunen. We helpen de gemeenten bij hun zoektocht naar financiering van concrete projecten en initiatieven en ondersteunen waar mogelijk intergemeentelijke projecten.

We werken nauw samen met de Limburgse partners (Regionale Landschappen, Bosgroep Limburg, Centrum Duurzaam Groen, Dubolimburg ...). Op hen doen we ook een beroep voor concreet advies, begeleiding en projectontwikkeling. Via werkings- en projectsubsidies blijven die partners genieten van provinciale ondersteuning.

3.1. Een klimaatneutrale en veerkrachtige provincie

3.1.1. Provinciale en lokale klimaatactieplannen

De provincie bevestigt haar ambitieuze klimaatbeleid, ook al is het moeilijk om snel een grote impact te hebben op het terrein. De doelstellingen bevestigen we opnieuw: -40% CO₂ tegen 2030, klimaatneutraal tegen 2050. Vanuit onze eigen ambitie inspireren we anderen

en overtuigen we de Limburgse steden en gemeenten om een sterk lokaal klimaatbeleid te voeren. De klimaatverandering gaat zo snel en de gevolgen laten zich nu al op zo veel vlakken voelen, dat het levensnoodzakelijk is om hier nog meer aandacht te besteden. Letterlijk.

•20

•21

Het klimaat is echter een gedeelde verantwoordelijkheid. Andere beleidsdomeinen (ruimtelijke planning, mobiliteit, water, landbouw ...) kunnen en moeten mee voor structurele oplossingen zorgen.

Om een daling van de CO²-uitstoot te realiseren, focussen we ons op de prioritaire sectoren 'gebouwen' en 'transport'. Hierover maken we concrete afspraken met de betrokken diensten en partners.

Bijna alle Limburgse gemeenten ondertekenden intussen het Europese Burgemeestersconvenant voor Klimaat en Energie 2030. Dit bevat nieuwe ambitieuze klimaatdoelen voor 2030 én een engagement om werk te maken van klimaatadaptatie. De provinciale ondersteuning is essentieel om de engagementen van onze steden en gemeenten waar te maken.

In 2020 moeten alle gemeenten hun nieuw klimaatplan officieel indienen bij Europa. De dienst Milieu en Natuur begeleidt hen daarin, onder meer via individuele overlegsessies, een jaarlijks klimaatrapport, de opmaak van een individuele risico- en kwetsbaarheidsanalyse voor elke gemeente en een modelactieplan. Door voorbeeldprojecten aan te reiken, inspireren we gemeentelijke initiatieven en projecten.

Via overleg met steden en gemeenten en de organisatie van bijvoorbeeld een jaarlijkse klimaatop, delen we de gezamenlijke engagementen en de resultaten van het klimaatbeleid. Dankzij dit netwerk blijven het middenveld en de bedrijven bij het provinciaal klimaatbeleid betrokken. De gemeentelijke klimaatcijfers worden regelmatig gebundeld en gepubliceerd. Ook de specifieke provinciale klimaatdata worden berekend en gepresenteerd.

"De provinciale klimaatambitie krijgt vorm via de eigen bevoegdheden en taken van het bestuur."

De provinciale diensten slaan de handen in elkaar om de impact van fenomenen als hitte, droogte en overstromingen te beperken en om via een nieuw adaptatiebeleid de veerkracht van de Limburgse steden en gemeenten te vergroten. Er wordt nauw samengewerkt rond een studie van de droogteproblematiek in Limburg en rond de noodzakelijke maatregelen die daaruit zullen voortvloeien.

3.1.2. Provincie in een voorbeeldrol

Als provincie willen we het goede voorbeeld geven, en dat bepaalt mee onze interne werking en hoe we het provinciale patrimonium beheren. Een nieuw

intern milieu- en klimaatplan (2020) focust onder meer op het materiaal- en energiegebruik van het bestuur. We renoveren verder de eigen gebouwen en waar mogelijk kiezen we voor hernieuwbare energie.

3.2. Duurzame woonomgeving als focus in het provinciale klimaatbeleid

3.2.1. Duurzaam bouwen en wonen

We vinden het essentieel om energie te besparen en te kiezen voor hernieuwbare energie. De Limburgse renovatiecampagne zetten we verder in 2020. Dat betekent concreet dat we burgers en verenigingen advies en begeleiding aanbieden voor de energierenovatie van hun woning of gebouw, samen met onze partners Dubolimborg, Stebo en Duwolim. Dat kan individueel via 'De Huisdokter', of collectief via de wijkrenovatieprojecten of de renovatie van appartementsgebouwen. De Limburgse renovatielening DuwolimPlus loopt in 2020 verder en is afgestemd op de gewijzigde Vlaamse energielening. •20-21

Om het volledige provinciale aanbod rond duurzaam bouwen en wonen voor particulieren, overheden en professionals inzichtelijker en transparanter te maken, werken we één centraal Limburgs Energieloket uit. Dit loket verwijst belanghebbenden door naar de juiste partner.

Het ruimtelijk beleid moet aandacht hebben voor de selectie van mogelijke locaties voor bijkomende windturbines en grote zonne-installaties. De Limburgse Energieatlas helpt de gemeenten om de mogelijkheden voor hun grondgebied te analyseren en concrete doelen te formuleren rond hernieuwbare energie en de uitwisseling van energie (warmte en elektriciteit). We onderzoeken samen ook het potentieel van warmtenetten op locatie, en zetten dit om in concrete projecten.

Heel wat acties in het nieuwe adaptatiebeleid hebben betrekking op de woonomgeving. De aanleg van tuinen en groenzones, de keuze van bepaalde bomen en planten, infiltratie en hergebruik van hemelwater, de aanleg van groendaken ...: het heeft allemaal een belangrijke impact. Deze onderwerpen kunnen leiden tot concrete acties die we vanaf 2020 samen met onze partners Dubolimborg en Centrum voor Duurzaam Groen zullen uitwerken.

3.2.2. Asbestvrije woonomgeving

De provincie diende samen met Dubolimborg een projectaanvraag in bij OVAM, in naam van alle Limburgse gemeenten, waarop alle Limburgers een beroep kunnen doen. De projectaanvraag omvat twee deelprojecten: de organisatie van een samenaankoop voor de verwijdering van asbesthoudende dakbedekking en gevelbekleding, en een samenaankoop voor de verwijdering van asbesthoudende leidingisolatie.

De burger wordt via deelname aan het project volledig ontzorgd bij de planning en uitvoering van de asbestverwijdering. Hij krijgt bovendien

deskundig renovatieadvies en een subsidie voor de afvoer en verwerking van het asbesthoudend materiaal. Dubolimborg koppelt aan elke aanvraag voor asbestverwijdering een energetisch renovatieadvies. We verwachten dat OVAM de projectaanvraag op korte termijn zal goedkeuren. Daarna kan het project begin 2020 uitgerold worden over de volledige provincie.

Afvalintercommunale Limburg.net diende dan weer een subsidieaanvraag in bij OVAM voor een project rond bronverpakking en -ophaling van asbesthoudend materiaal via platenzakken of containers, in samenspraak met de provincie. Dit project richt zich tot mensen die bijvoorbeeld zelf het asbestplattendak van een kippenhok of tuinhuis willen vervangen.

Door de combinatie van alle verschillende asbestafbouwprojecten in een gezamenlijke communicatiecampagne, proberen we een oplossing op maat te bieden voor het verwijderen van alle vaak voorkomende asbesttoepassingen.

4. Natuur

4.1. In de bres voor de natuur

Het Provinciaal Natuurcentrum krijgt een duidelijke focus mee. Zo zal de dienst Educatie zich naast zijn basiswerking focussen op schoolvergroening. De dienst Biodiversiteit zal zich richten op natuurverbindingen en groenblauwe dooradering, gebaseerd op kennis van de Limburgse natuur. •22

Het Provinciaal Natuurcentrum zal heel wat gebiedsgerichte projecten in 2020 ondersteunen. Het zal actief meewerken aan provinciale projecten zoals het Kolenspoor, het Fruitspoor, het Signaalgebied, campus Diepenbeek en aan het project over droogte in Limburg. Daarnaast ondersteunt het andere provinciale diensten bij grotere en kleinere projecten, zoals Waterlopen, Mobiliteit, Milieu en Natuur. Het coördineert ook in 2020 het strategisch project De Wijers, en dat in goede samenwerking met VLM, Regionaal Landschap Lage Kempen en de andere 16 partners. Tot slot zal het Provinciaal Natuurcentrum meewerken aan natuurverbindingen in regionale projecten zoals de Voerstreek, de Herk- & Mombeekvallei, De Merodebossen en het Nationaal Park Hoge Kempen.

In het kader van de realisatie van de gebiedsgerichte projecten erkent de provincie ook de rol van de Regionale Landschappen en blijven we financiële ondersteuning voorzien.

4.2. Natuureducatie: het groene (ge)weten

4.2.1. Basiswerking

Binnen de basiswerking wordt een aantal educatieve programma's verder uitgewerkt. Ook de klimaatwandelingen voor verenigingen blijven behouden. Tot slot wordt er nog sterker ingezet op de opleiding en begeleiding van de meer dan 60 educatieve gidsen.

In 2020 worden er enkele subsidiereglementen

samengevoegd: de nominatiusubsidies voor verenigingen en bezoekerscentra krijgen een nieuw reglement. Ook de klimaatsubsidies voor scholen en de subsidies voor kleine duurzame projecten worden samengevoegd.

4.2.2. Vergroening schooldomeinen

Vanaf 2020 is er opnieuw jaarlijks 250.000 euro subsidie voorzien voor de vergroening van schooldomeinen. Milieuzorg Op School (MOS) blijft scholen begeleiden in het proces vóór het aanvragen van vergroeningssubsidies, met aandacht voor visie en draagvlak. Ook scholen met een vergroende speelplaats worden verder ondersteund, met name in de manier waarop ze de schoolnatuur educatief kunnen benutten.

4.3. Zorg voor onze biodiversiteit

4.3.1. Focus op natuurverbindingen

In 2020 werken we een strategische visie uit over de ontwikkeling van natuurverbindingen en zetten we hierover een communicatiecampagne op. Op basis hiervan willen we tijdens deze bestuursperiode vooral meer natuurverbindingen in Limburg realiseren. In eerste instantie door ze een plaats te geven in het Beleidsplan Ruimte Limburg. Daarnaast door projectplannen te maken in overleg met alle stakeholders.

4.3.2. Groenblauwe dooradering

De volgende vijf jaar zal het Provinciaal Natuurcentrum bijzondere aandacht schenken aan het duurzaam beheren van bermen. Het zal gemeenten ondersteunen bij de opmaak van nieuwe bermbeheerplannen, raamcontracten opstellen, bermen monitoren en een sensibiliseringscampagne opzetten over duurzaam bermbeheer.

4.3.3. Bomenplan Limburg

Klimaatbomen zijn nodig voor de biodiversiteit én de klimaatadaptatie. Vandaag zijn er echter meerdere instanties in de provincie die de aanplant ervan faciliteren. De provincie Limburg neemt daarom het initiatief om alle bestaande initiatieven in verband met vergroening en klimaatbomen in kaart te brengen en deze inzichtelijk te maken voor de belanghebbende partners. Ook bekijken we hoe we de LSM-middelen hierin kunnen integreren als bijkomende hefboom voor ons ambitieus bomen- en vergroeningsverhaal.

Het Provinciaal Natuurcentrum wil projecten over klimaatbomen in Limburg inhoudelijk blijven ondersteunen. Voor de klimaatadaptatie is een zo groot en divers mogelijk bomenbestand nodig. Maar die bomen moeten vooral deskundig aangeplant en verzorgd worden. Op dat vlak is er nog veel vooruitgang mogelijk in onze provincie.

•22

4.3.4. Strategisch project De Wijers

Het Provinciaal Natuurcentrum coördineert al sinds 2016 de realisatie van het uitvoeringsprogramma van het gebiedsgerichte project De Wijers (met 150 acties op korte, middellange en lange termijn), en dat wil het ook de volgende jaren blijven doen. We zetten in op duidelijke communicatie en vergroten de zichtbaarheid van het natuurgebied, onder meer door instapplaatsen en hotspots in te richten volgens de huisstijl.

Ook willen we samen met de betrokken partners werk maken van een nieuw educatief project, waarbij we samen met de leerlingen via 'verhalend ontwerpen' op zoek gaan naar de link tussen de school en De Wijers op het vlak van natuur, cultuur, geschiedenis en duurzame ontwikkeling.

4.3.5. Eikenprocessierups: van bestrijding naar preventie

In de zomer van 2019 waren er veel problemen met de eikenprocessierups. Of dit ook zo zal zijn in 2020, hangt af van het weer in het voorjaar. Hoewel de provincie alleen verantwoordelijk is voor de coördinatie bij noodsituaties, willen we de gemeenten blijvend ondersteunen om de eikenprocessierupsen onder controle te houden op hun grondgebied.

Ondertussen bracht de provincie de gemeentebesturen en de betrokken instanties samen voor een evaluatiemoment. Daarop hebben we de knelpunten voor gemeentebesturen uitgebreid besproken. We spraken af om in het voorjaar duidelijke afspraken te maken en engagementen uit te spreken in aanloop naar de zomer van 2020. Naast dit alles verkennen we de mogelijkheid om een internationale conferentie te organiseren waarop experts hun kennis en ervaring met de bestrijding van de eikenprocessierups kunnen delen met het ruime publiek.

In het voorjaar van 2020 organiseert het Provinciaal Natuurcentrum opnieuw een opleiding voor gemeentelijke medewerkers en bedrijven die de rups effectief bestrijden. Daarnaast onderzoeken we de preventieve mogelijkheden van ecologische ingrepen. Een Europese projectaanvraag hiervoor werd inmiddels goedgekeurd, en krijgt uitvoering in het najaar van 2020.

4.3.6. Parkrangers: een hart voor groen

Limburg is groen, en daar komen bezoekers van heinde en verre voor naar hier. Zes sociale arbeidersploegen van telkens vijf arbeiders onderhouden dat groen op cruciale plekken. De voorbije zes jaar kon het project Parkrangers rekenen op steun van het SALK-programma. Ook de volgende vijf jaar zetten we dit project verder samen met de gemeenten, de sociale werkplaatsen en de Regionale Landschappen.

In 2020 onderzoeken we hoe de inzet van de Parkrangers beter afgestemd kan worden op

de beheerswerken van andere actoren in het buitengebied.

4.3.7. Bosgroep Limburg: voluit voor het bos

Bosgroep Limburg heeft zijn meerwaarde bewezen als instrument voor het gegroepeerd beheer van de vele versnipperde privébossen in Limburg. Het blijft hun kerntaak om privéboseigenaren kwalitatieve diensten aan te bieden, met maximale regionale verankering. De basis van onze bosgroepwerking is professioneel, neutraal en vrijblijvend terreinadvies op maat én praktische hulp bij het uitvoeren van beheerswerken. Bosgroep Limburg kiest ervoor om zijn activiteiten en adviezen af te stemmen op de economische, ecologische en sociaalrecreatieve functie van het bos. Samen met zijn leden werkt het aan rendabel weerbaar bos.

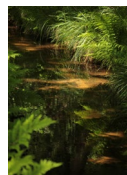
De effecten van de klimaatverandering verhogen de druk op onze bossen. Om ze weerbaar te maken tegen deze bedreigingen, is het belangrijk dat de bossen gevarieerd zijn. Bosgroep Limburg zal de komende jaren nog vaker diverse standplaatsgeschikte soorten aanplanten via de 'Kappen en Planten-methode'.

Omdat bosbeheer – en meer specifiek het economische luik ervan – steeds vaker luidop in vraag wordt gesteld door burgers, blijft Bosgroep Limburg inzetten op communicatie. De prioriteit daarbij is om bosbeheer en de bijhorende beheerswerken dichter bij de burger te brengen. We verbreden het draagvlak door een verhaal te vertellen van eigenheid, samenwerking, kwaliteit en respect voor het bos, de (privé)beheerder, recreanten, omwonenden en bosarbeiders. Ook het opleiden van gidsen die het hebben over het belang van bos en bosbeheer, past in die communicatiestrategie. Op die manier vindt onze boodschap ingang via de partnerorganisaties zoals de Regionale Landschappen en natuurverenigingen. •23

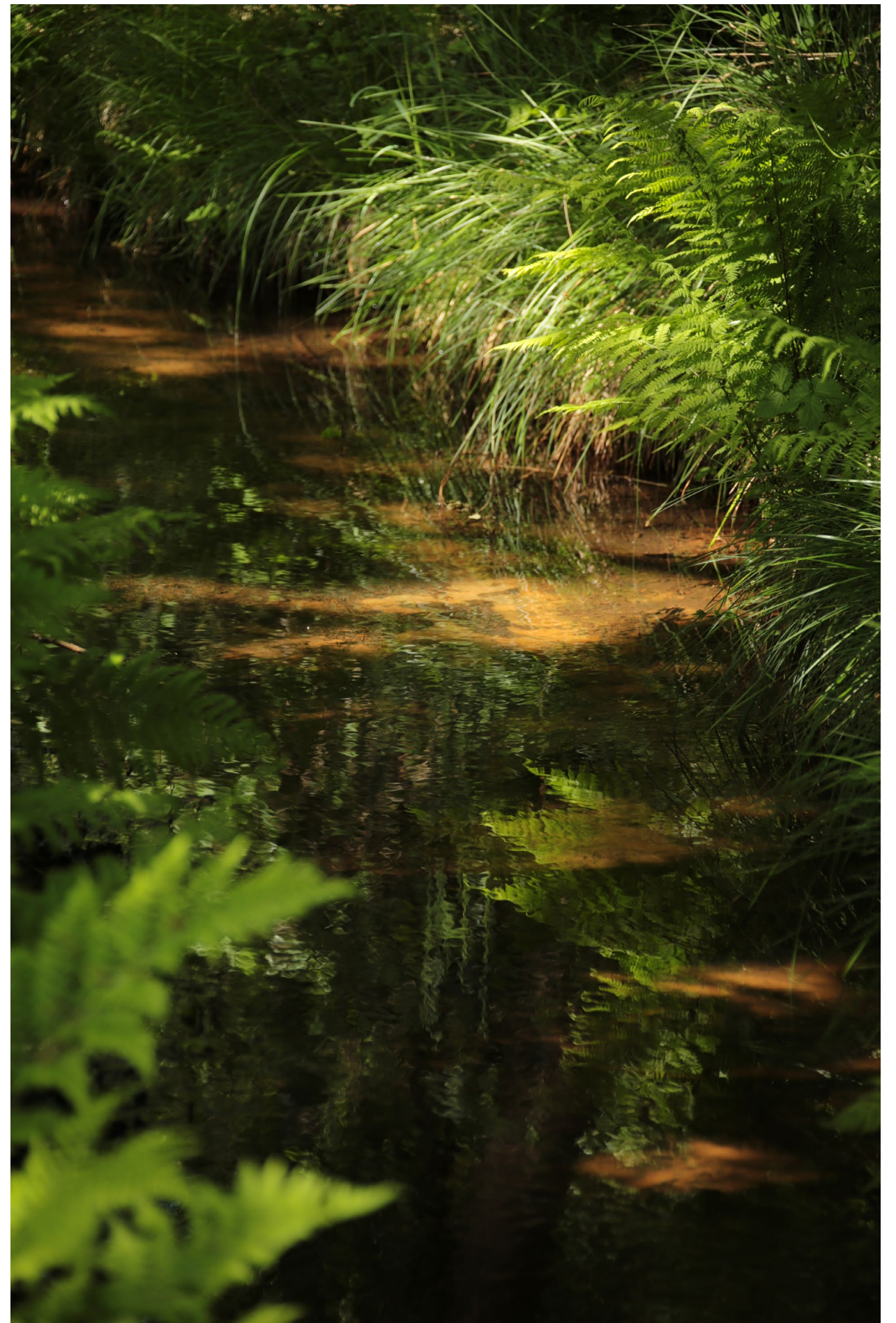
Bosgroep Limburg zet tot slot in op bebossingsprojecten. Dankzij kwalitatieve bosuitbreidingen wordt er extra CO² opgeslagen in het hout en in de bosbodem. Bosgroep Limburg neemt een actieve bemiddelende rol op tussen ontbossers en eigenaars die willen bebossen.

5. Onderwijs

Ons provinciaal onderwijs: een uniek verhaal
Het provinciaal onderwijs heeft een duidelijke identiteit en is verankerd in het Limburgse onderwijslandschap. De invulling en de rol van het provinciale onderwijs is een belangrijke opportuniteit voor Limburg. Andere (traditionele) aanbieders kunnen onze unieke onderwijsrol niet zomaar invullen. Denk maar aan onze recente integratie van De Wissel, een school voor buitengewoon onderwijs in Genk.

•23

5.1. De provinciale onderwijsinstellingen

De 21 Limburgse provinciale scholen en centra vullen belangrijke, gespecialiseerde en kapitaal-intensieve (lokale) onderwijsnaden in. Ons provinciebestuur staat in voor een kwalitatief onderwijs- en vormingsaanbod voor alle Limburgers dat actueel, innovatief en aanvullend is, en dat bovendien gericht is op bijzondere doelgroepen en niches invult.

5.1.1. Kennis als grondstof

De modernisering van het secundair onderwijs vertaalt zich sinds 1 september 2019 in nieuwe leerplannen voor de eerste graad. Dat past perfect bij het pedagogisch project van het provinciaal onderwijs, namelijk maximaal inzetten op de talenten van alle leerlingen.

STEM is en blijft een belangrijke focus

De secundaire provinciale scholen zetten sterk in op STEM-opleidingen: exact-wetenschappelijke, wiskundige, ingenieurs- en technische opleidingen ... Die zijn van groot belang. We rekenen immers op wetenschap, techniek en innovatie om oplossingen te vinden voor de vele uitdagingen in onze maatschappij. Toch studeren er minder leerlingen af voor technische en wetenschappelijke beroepen dan nodig.

Er is vandaag dan ook een grote nood aan STEM-afgestudeerden: één op drie Vlaamse vacatures gaat namelijk over een STEM-beroep. En ook Limburg is een kennisregio. Kennis is onze troef en een belangrijke grondstof. Willen we blijven als regio, dan moeten we dus volop investeren in STEM-toptalent. Alleen zo zijn we klaar voor de toekomst.

Via de diverse STEM-projecten van het provinciaal onderwijs proberen we zoveel mogelijk jongeren te laten starten in een STEM-richting en ze die ook te laten voltooien. We besteden hierbij bijzondere aandacht aan meisjes en kansengroepen en aan het TSO en BSO. •24-25

De Limburgse provinciale scholen zijn niet alleen STEM-scholen, maar ook STReAM-scholen, waarbij de R staat voor reading (geletterdheid) en de A voor artistic (het creatieve).

“STEM-opleidingen en -beroepen zijn de toekomst. Als maatschappij rekenen we op wetenschap, techniek en innovatie om oplossingen te vinden voor de uitdagingen die op ons afkomen.”

5.1.2. Leren en werken dankzij duaal leren

Het provinciaal onderwijs zet in op duaal leren. Daarbij combineren leerlingen in het secundair onderwijs leren op school met leren in een onderneming. Hoeveel tijd ze doorbrengen op de werkvloer, hangt af van de studierichting die ze kiezen. Het zijn aparte opleidingen. Daarnaast zijn er ook verwante niet-duale studierichtingen.

De provinciale secundaire scholen dienden diverse aanvragen in om duale studierichtingen te kunnen aanbieden. De twee provinciale centra voor leren en werken namen deel aan het proefproject duaal leren. Dat werd ondertussen geëvalueerd en het decreet Duaal Leren is een feit. Sinds 1 september wordt duaal leren dan ook effectief toegepast in het secundair onderwijs. In onze provinciale scholen lopen er duale leertrajecten voor bouw en hout, tuin en milieu, auto, horeca en voeding.

5.1.3. Eigentijdse schoolgebouwen

Het is een uitdaging voor Limburg om haar (uitgebreid) scholenpatrimonium in perfecte conditie te houden of te brengen. En om – afhankelijk van de context – bijkomende capaciteit te creëren.

De provinciale campus in Maasmechelen wordt uitgebreid met een nieuw gebouw. De provincie Limburg zet hiermee in op de verankering van kwaliteitsvol onderwijs in het Maasland. Op de nieuwe campus zullen jongeren in een uitdagende en aangepaste omgeving klaargestoomd worden voor technische (knelpunt)beroepen.

•26

Op het terrein van de Hasseltse Kunsthumaniora wil het provinciebestuur een nieuw gebouw oprichten voor de eerste graad Kunst. Hiervoor hebben we al een dossier aangemeld bij Agion. In afwachting van de nieuwbouw volgen de leerlingen les in containerklassen. •26

Meer instroom, meer ruimte

Tussen nu en het schooljaar 2024-2025 wordt er een grote(re) instroom verwacht over de scholen heen. Van kleuter- en secundair tot volwassenenonderwijs. Binnen het provinciaal onderwijs houden we onze ogen wat dat betreft vooral gericht op het secundair onderwijs in Hasselt en Maasmechelen. Om het aantal leerlingen er in de toekomst te kunnen opvangen, overwegen we om de campussen van de provinciale Kunsthumaniora in Hasselt en de provinciale technische school in Maasmechelen infrastructuureel uit te breiden.

•24

•25

Het provinciaal onderwijs diende twee capaciteitsdossiers in om de verwachte stijging van het aantal leerlingen op te vangen. Beide dossiers werden weerhouden door de projectgroepen van Hasselt en Maasmechelen, en ook de Vlaamse regering heeft de dossiers bevestigd.

Aangepaste infrastructuur voor De Wissel

De Wissel is een school voor leerlingen met een behoefte aan specifieke zorg. Sinds kort is het een provinciale school. Ze is sterk verouderd, terwijl een actuele infrastructuur ook voor deze onderwijsvorm van groot belang is. Daarom hebben we voorbereidende studies opgestart om de toekomstige noden en mogelijkheden van deze school in Genk te onderzoeken.

5.1.4. Provinciaal volwassenenonderwijs: focus op samenwerking, schaalvergroting en kansengroepen

Sinds 1 september 2019 behoort de studierichting HBO5 niet langer tot het volwassenenonderwijs maar tot het hoger onderwijs. Voor het provinciale aanbod werken we wat dat betreft samen met Hogeschool PXL.

Tegelijk voeren we een schaalvergroting door in het volwassenenonderwijs. We vormen twee CVO's vertrekkend van PCVO Limburg en PCVO Moderne Talen. Met deze schaalvergroting willen we flexibel inspelen op het veranderende onderwijsland-schap en kwaliteitsvol en laagdrempelig onderwijs aanbieden, met aandacht voor specifieke doel- en kansengroepen. Daarnaast wil de provincie zich versterken en inspelen op de nieuwe financiering van het volwassenenonderwijs.

Deze samenwerking biedt ons continu nieuwe kansen om het aanbod in het gesubsidieerd officieel onderwijs in Limburg te verankeren en optimaal te spreiden. Via een breed opleidingsaanbod opgebouwd rond vier regionale polen – Hasselt, Heusden-Zolder, Maasmechelen en Voeren – bieden we zo certificaat- en diplomagerichte opleidingen aan over nagenoeg heel Limburg.

5.1.5. Provinciaal Centrum voor Leerlingenbegeleiding (PCLB)

Het PCLB staat voor ingrijpende veranderingen naar aanleiding van het nieuwe decreet leerlingbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, dat in 2018 werd goedgekeurd.

Zo werden er nieuwe kernactiviteiten geformuleerd en werden de bestaande aangepast. Er is bovendien een nieuwe financieringsvorm, en dat heeft gevolgen voor de beschikbare omkadering. Het PCLB moet dan ook anders georganiseerd worden om de gestelde decretale opdrachten op een kwaliteitsvolle manier te volbrengen.

Optimale kansen voor elke leerling

Binnen haar decretale opdracht schuift het PCLB volgende doelstelling naar voren: 'het versterken van het leerproces en de onderwijsloopbaan door samen met de ouders en de school optimale ontwikkelings- en onderwijskansen voor de leerlingen te installeren' •27. Het CLB werkt daartoe nauw samen met de leerlingen, de ouders en de leerkrachten. Het neemt een onafhankelijke positie in, gericht op het belang van de leerling. Daarnaast richt het zijn aandacht op externe ontwikkelingen, zoals de nieuwe manier waarop het Openbaar Ondersteuningsnetwerk Limburg georganiseerd is.

Netoverstijgende samenwerking

Het PCLB zet de netoverstijgende samenwerking met de andere Limburgse CLB's verder. Deze

•28

samenwerking legt de basis voor de vooropgestelde NROC-werking (Netoverschrijdend Regionaal Ondersteuningscentrum) vanaf september 2023.

5.2. Provinciaal Flankerend Onderwijsbeleid

Het Provinciaal Flankerend Onderwijsbeleid (PFOB) zet in op gelijke onderwijskansen voor alle Limburgse kinderen en jongeren. Het bevordert de gekwalificeerde uitstroom in de brede zin van het woord. Dit doet het complementair aan het Vlaamse onderwijsbeleid, maar dan specifiek gericht op de Limburgse noden.

5.2.1. Motor in het onderwijsveld

Het PFOB werkt vooral ondersteunend voor het brede onderwijsveld. En dit door partners samen te brengen, expertise te delen, info te verstrekken en materiaal ter beschikking te stellen (onder meer via het Provinciaal Limburgs Educatief Centrum). Dit gebeurt sector- en netoverschrijdend. Zo wil het PFOB zorgen voor optimale leer- en ontwikkelingskansen voor elke jongere, maar in het bijzonder voor de meest kwetsbare. •28

Het PFOB focust op drie doelstellingen om ontwikkelingskansen en gekwalificeerde uitstroom te bevorderen:

- Afstemming tussen onderwijswereld en arbeidsmarkt

Het Limburgse onderwijsaanbod is erg breed en kent een grote diversiteit aan opleidingsmogelijkheden binnen de arbeidsmarktgerichte opleidingen. Denk bijvoorbeeld aan de BSO- en TSO-richtingen, het deeltijds onderwijs, het BuSO-onderwijs en ook duaal leren. Vaak wordt voor deze richtingen een beroep gedaan op het bedrijfsleven om jongeren op te leiden. Daar is echter wel wat afstemming voor nodig, zodat jongeren binnen hun opleiding een kwalitatieve werkplek vinden met de gepaste ondersteuning. Door de grote diversiteit aan opleidingsvormen (BSO, BuSO, TSO, DBSO ...) en richtingen, zijn er namelijk heel wat partners betrokken, elk met een eigen focus. Het onderwijs en het bedrijfsleven werken daarom samen rond thema's zoals de ondersteuning van mentoren voor een gepaste begeleiding van jongeren naar en op de werkvloer, afgestemde evaluatiemethodieken ...

•27

In het project Uniform ontwikkelen partners uit het onderwijs en het werkveld eenvormige stageformulieren. Er worden ook gezamenlijk afgestemde professionaliseringstrajecten opgezet voor mentoren en diverse netwerken om specifieke problemen aan te pakken. De kracht van samenwerking is hier cruciaal, zo blijkt. Ook binnen andere sectoren willen scholen en de arbeidsmarkt methodieken en kennis delen en vertalen naar hun specifieke situatie, en nauwer samenwerken en afstemmen.

Kortom, de provincie werkt actief aan een goede afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Het is immers cruciaal voor de verdere leerloopbaan van de jongeren dat ze een kwalitatieve werkplek hebben en goed begeleid worden. Dat verhoogt hun kansen op een succesvolle schoolloopbaan.

- Een sterke leeromgeving bevordert gekwalificeerde uitstroom

Het PFOB motiveert jongeren om gekwalificeerd uit te stromen. Voor heel wat jongeren is dit niet vanzelfsprekend. Daarom zet de provincie samen met de onderwijspartners in op – onder meer – een gedegen visie rond leerloopbaandenken. We bieden het brede onderwijsveld expertise aan over de gepaste begeleidershouding en de methodieken die jongeren motiveren en zo goed mogelijk voorbereiden op de arbeidsmarkt. Talent herkennen en ontwikkelen op zeer jonge leeftijd, bewuste keuzes leren maken, jongeren stimuleren om hun toekomst in eigen handen te nemen: het zijn slechts enkele van de thema's. Andere projecten waarmee we het onderwijs ondersteunen om de hogere ongekwalificeerde uitstroom in Limburg mee terug te dringen, zijn bijvoorbeeld 'Architect van m'n eigen loopbaan', STEM in het basis-onderwijs, 'Motor van m'n toekomst' ...

We werken hiertoe samen met heel wat partners, waaronder pedagogische begeleidingsdiensten, CLB's, scholen en trajectbegeleiders, maar ook met hogescholen en de universiteit. Op die manier proberen we kennis en methodieken binnen te brengen en te verduurzamen in het onderwijs binnen te brengen.

"De provincie zet samen met de onderwijspartners in op een gedegen visie rond leerloopbaandenken."

- De bevordering van taal

De provincie wil initiatieven opzetten om taalachterstand binnen de onderwijscontext te verkleinen. Daarom verdubbelen we deze legislatuur het budget om taalachterstand weg te werken. Een goede taalkennis bevordert immers de kansen op gekwalificeerde uitstroom. We ondersteunen het brede onderwijsveld, de lokale actoren en besturen daarom bij de aanpak van de taalachterstand van schoolgaande kinderen en jongeren binnen de onderwijscontext. We ondersteunen diverse initiatieven, zoals een breed taalactieplan en de acties die daaruit voortvloeien. Een voorbeeld is onze blijvende ondersteuning van de OKAN-klassen, die intensievere taallessen nodig hebben (ook naast de schooluren) en waar we ook taalbadklassen kunnen inrichten. •29

6. PLOT

Het PLOT draagt fundamenteel bij tot een veilig Limburg en creëert een belangrijke toegevoegde

•30

•31

waarde door expertise uit het werkveld toegankelijk te maken, samen te werken met zorgvuldig gekozen partners en door zich te specialiseren in diverse domeinen. Daarmee verhogen we de slagkracht van de Limburgse partners in openbare veiligheid. Deze partners benaderen we actief, ondersteunend, vooruitstrevend en vanuit een hoogstaande opleidingscontext •30. We houden rekening met hun behoeften en stimuleren innovatie.

Om infrastructuur klaar te zijn voor de uitdagingen van de toekomst, bouwen we de veiligheids-campus in Genk stapsgewijs verder uit. Op korte termijn komt er een nieuw hoofdgebouw en een reddingscentrum voor de opleiding van hulphonden en reddingswerkers. Op die manier blijven we als provincie niet alleen vandaag maar ook morgen Limburgs veiligheids-onderwijs op topniveau aanbieden, en blijven we een belangrijke referentie. •31

Het PLOT blijft ook actief in het bestuurlijke landschap, waar samenwerking op verschillende beleidsdomeinen en tussen verschillende bestuursniveaus noodzakelijk is. Via LSX (Limburg School for Excellence) ondersteunt het PLOT lokale besturen in hun streven naar 'better government'.

Bij dit alles leggen we de nadruk op vier prioriteiten:

- Een optimale, duurzame en stimulerende leer- en werkomgeving
- Bekwaam menselijk kapitaal
- Betrokkenheid en cocreatie
- Efficiëntie en effectiviteit

"Het PLOT blijft zijn dienstverlening aanbieden op een hoog niveau tegen een maatschappelijk verantwoorde prijs."

7. Veiligheid

Het Provinciaal Veiligheidscomité Limburg (PVL) is actief op het vlak van veiligheid en welzijn op het werk. Het ondersteunt bedrijven, onderwijsinstellingen en overheidsdiensten waar nodig. De initiatieven van het PVL zijn erop gericht om het aantal arbeidsongevallen en de ernst ervan gevoelig te verminderen. Dat doen ze onder meer door studiedagen, seminars en campagnes voor preventieadviseurs en leidinggevenden te organiseren. Daarbij kan het gaan om Europees georganiseerde thema's, maar ook om thema's die samen met andere organisaties bepaald worden. Op de studiedagen probeert het PVL zoveel mogelijk in te spelen op actuele thema's en vragen uit het werkveld: burn-out, stress op het werk, persoonlijke beschermingsmiddelen, ergonomie ...

•29

De bezoegroepen 'welzijn op het werk in de bouwnijverheid' controleren bouwwerken op het naleven van de veiligheidsvoorschriften. Ze gaan na of de wetgeving inzake veiligheid en gezondheid op de werf gerespecteerd werd. De werkgroep

'welzijn op het werk bij wegenwerken' controleert de signalisatieplannen bij werken op of naast de openbare wegen van Limburg.

8. Erediensten

De provincie heeft financiële verplichtingen ten aanzien van de erkende erediensten en de niet-confessionele gemeenschappen. Die worden ons opgelegd door het erediendendecreet van 7 mei 2004 en de wet van 21 juni 2002 op de niet-confessionele gemeenschappen. Voor Limburg gaat het om:

- *de rooms-katholieke eredienst*: de kathedrale kerkfabriek, de bisschop van Hasselt en het bisschoppelijk seminarie;
- *de orthodoxe eredienst*: vijf orthodoxe kerkfabrieken, het centraal kerkbestuur en vijf orthodoxe priesters;
- *de islamitische eredienst*: twaalf islamitische gemeenschappen, het centraal bestuur en vijf imams;
- *de niet-confessionele gemeenschappen*: de Provinciale Instelling voor Morele Dienstverlening Limburg met 11 locaties voor de openbare uitoefening van de morele dienstverlening.

De provincie moet financieel tussenkomen als de eigen inkomsten van de desbetreffende besturen ontoereikend zijn. Daarom dringen we er bij hen op aan dat ze zo veel mogelijk eigen inkomsten verwerven, een zuinig beleid voeren en transparant rapporteren. Hun uitgaven moeten rechtstreeks verband houden met en noodzakelijk zijn voor de opdracht binnen het werkingsgebied van het erkende bestuur. De financiële tussenkomst van de provincie beperkt zich in elk geval tot de wettelijke en decretale verplichtingen.

8.1. Heldere afspraken

De afspraken tussen de provincie en de desbetreffende besturen voor de periode van 2020 tot en met 2025 werden vastgelegd in een formele nota. Daarmee bewaken we het evenwicht tussen rechten en plichten. Het gaat er onder meer over om:

- structuur te brengen in de werking van de besturen, conform de geldende regelgeving
- een verantwoord financieel beheer te waarborgen, rekening houdend met de opdracht van de besturen en met de financiële draagkracht van de provincie
- de provinciale toelagen uit te betalen. Die wordt – ter responsabilisering – verbonden aan de (tijdige) inzending van de financiële rapporteringen en administratieve verantwoordingsstukken.

De orthodoxe kerkfabrieken en islamitische gemeenschappen hebben in het bijzonder nood aan permanente informatie en ondersteuning. Hun bestuursleden zijn onbezoldigde vrijwilligers.

Dit is in de eerste plaats de taak van het centraal (kerk)bestuur. Zij kunnen op de medewerking van de provincie rekenen.

9. Mondiale samenwerking

Elke burger draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze wereld. We beïnvloeden elkaars leven. We zijn wereldburgers. Daarom leggen we minder de nadruk op de kloof tussen Noord en Zuid, we zitten immers allemaal in hetzelfde schuitje.

9.1. Aandacht voor de vierde pijler

Lang voordat de term vierde pijler (of particulier initiatief) algemeen aanvaard was, ondersteunden de provincie en heel wat Limburgse gemeenten al vierdepijlerinitiatieven.

Sinds de jaren 60 van de vorige eeuw ondersteunt het provinciebestuur projecten in ontwikkelingslanden van voornamelijk Limburgse missionarissen, vzw's en particulieren. Er zijn op dit moment meer dan 100 Limburgse vzw's actief bezig met een project in een ontwikkelingsland. De vele tientallen feitelijke verenigingen zijn daarbij niet inbegrepen. Onze rol gaat van loketfunctie, vorming, inhoudelijke ondersteuning van de gemeenten over kwaliteitsbewaking tot netwerking.

We blijven kleine en middelgrote projecten in ontwikkelingslanden ondersteunen. Daarbij richten we ons op projecten die de lokale bevolking betrekken, en zelfredzaamheid, de mens en zelfontwikkeling centraal stellen.

9.2. Lokale besturen ondersteunen

Op het vlak van mondiaal beleid en wereldburgerschapeducatie kunnen we als provincie onze ondersteunende rol voor de lokale besturen ten volle waarmaken. Lokale besturen hebben niet allemaal de expertise en middelen om een gedegen lokaal ontwikkelingsbeleid te voeren.

Vanuit onze specifieke methodiek en ons perspectief als bovenlokaal bestuursniveau kunnen we initiatieven nemen. We informeren en vormen lokale besturen (en raden voor ontwikkelings-samenwerking) om zo de lokale beleidsvoering te ondersteunen op verschillende terreinen: sensibilisering, educatie, participatie, projectbeleid, enz.

9.3. Fair trade? Uiteraard!

Limburg is en blijft een innoverende fairtrade-provincie. Sinds 1994 serveert de provincie fairtradekoffie. Onze dienst Mondiale Samenwerking geeft naast het aanbod van fairtradeproducten ook informatieve uitleg.

10. Dierenwelzijn

10.1. Partner voor het lokale dierenwelzijnsbeleid

De provincie Limburg heeft een lange traditie in dierenwelzijn en ontwikkelde doorheen de jaren een brede werking die geldt als een voorbeeld voor Vlaanderen. De provincie zorgt op die manier voor de uitvoering van het Vlaamse beleid ter zake en vult dit aan waar nodig.

10.2. Provinciaal opvangplan

Via het provinciaal opvangplan blijven we de gemeenten steunen in hun wettelijke verplichtingen om opvang te organiseren voor rondolende dieren. De provincie neemt daartoe de coördinatie, controle en doorstorting van de gemeentelijke bijdragen aan de dierenasielen op zich. We ondersteunen de dierenasielen en revalidatielocaties voor de zwervkattenaanpak bij de aankoop van materialen en de organisatie van educatie. Het loon van kattenvangers wordt gesubsidieerd.

Via overleg, educatie, sensibilisatie en samenwerking helpen we dierenasielen om kwalitatieve diensten te verlenen aan de gemeenten.

We hebben de ambitie om een gebiedsdekkend opvangplan in heel Limburg op te maken. In dat kader bereiden we samen met de stad Genk de nieuwbouw van het Dierenasiel in Genk voor en voorzien we in de nodige investeringskredieten.

In 2019 startten we met een project voor dieren-eigenaars in armoede. Zo willen we dierenverwaarlozing en inbeslagnames voorkomen. Dit project kan in 2020 verder uitgerold worden in de hele provincie. In het kader daarvan steunden we ook de oprichting van een centraal gelegen dierendispensarium in Hasselt. Deze samenwerking loopt in 2020 verder.

10.3. Informeren en sensibiliseren

We organiseren sensibilisatie en educatie, en er zijn jaarlijkse evenementen die draagvlak creëren voor het provinciale en lokale beleid. We zetten het Goede Hondenbaasjes Schoolproject verder als preventie van bijtincidenten en blijven gratis lespakketten aanbieden aan de Limburgse kleuter- en basisscholen over de omgang met hond en kat.

We sensibiliseren samen met gemeenten en verenigingen rond relevante dierenwelzijnthema's (hitteplan, sterilisatie, vuurwerk ...). We blijven ook in de toekomst duidelijk communiceren met gemeentebesturen en geïnteresseerde burgers via de tweemaandelijks digitale nieuwsbrief en het jaarlijkse tijdschrift.

11. Communicatie

11.1. Inhoud, daar draait het om

Het provinciebestuur communiceert doelgroepgericht en transparant over de provinciale

beleidsdomeinen en taken. We kiezen voor inhoudelijke campagnes die we op langere termijn inplannen. Daarmee ondersteunen we het beleid en de werking van de provinciale diensten en afdelingen, en richten we ons tot de gepaste doelgroep. Dat betekent ook dat we afstappen van imago- en regiomarketingcampagnes, en van communicatieacties voor of sponsoring van evenementen en projecten die niet rechtstreeks gelinkt zijn aan één van de bevoegdheden van het provinciebestuur.

Op het vlak van transparantie maken we een duidelijk onderscheid tussen beleidscommunicatie en communicatie rond individuele projecten, acties en evenementen. Het is belangrijk dat elke communicatie duidelijk de stempel van het provinciebestuur draagt.

11.2. Nederlands als voertaal

Nederlands is de voertaal in onze communicatie. Dit geldt ook voor de benaming van activiteiten en voor slagzinnen. Nieuwe projecten, acties en vacante functies krijgen uitsluitend een Nederlandse titel (tenzij er geen volwaardig alternatief voor bestaat). Bestaande Engelse, Franse of anderstalige termen worden - waar mogelijk - vervangen door een gelijkwaardige Nederlandse term. We stimuleren partners en organisatoren van gesubsidieerde projecten om dit ook te doen. In samenwerkingsovereenkomsten en subsidie-reglementen nemen we hierover richtlijnen en aanbevelingen op.

11.3. Maximaal digitaal

Het provinciebestuur kiest ervoor om communicatie zo veel mogelijk digitaal aan te pakken. Tegelijk erkennen we de waarde van drukwerk voor specifieke vormen, kanalen of doelgroepen. Daarbij is drukwerk aanvullend waar digitale communicatie de doelgroep niet of onvoldoende zou bereiken.

We leiden alle communicatiemedewerkers verder op in digitale en visuele communicatie (e-mail, digitale nieuwsbrieven, digitale communicatiestructuren, sociale media, e-publicaties ...). We stimuleren onze partners en gesubsidieerde projecten om ook voor digitale communicatie te kiezen.

11.4. Media ter versterking van eigen kanalen

Voor bepaalde campagnes is het belangrijk om de communicatie via onze eigen kanalen aan te vullen met gekochte mediaruimte (advertenties, promotieruimte buitenshuis zoals op de bus, in een bushokje, affichage ...) Een of meerdere media-agenten zullen hiervoor instaan na aanbesteding van het raamcontract. Door de concurrentie tussen de media-agenten te laten spelen, wordt het voor alle diensten interessanter om mee te stappen in het raamcontract.

Een uitgave van

De deputatie:

Herman Reynders, gouverneur-voorzitter;
Gedeputeerden Inge Moors, Bert Lambrechts,
Igor Philtjens, Tom Vandeput; Waarnemend
provinciegriffier Liliane Vansummeren

Redactie

Provinciebestuur Limburg

Eindredactie

& grafisch ontwerp

RCA

Coördinatie

Informatie en Communicatie,
Provincie Limburg

Rechtenhouders fotografie

Armeo & YouGrabber; A-tract Architecture;
Boşgroep Limburg; Droneport; Kris Van de Sande;
Kristof Vrancken; Leen Van de Sande; Locate
in Limburg; LRM; Luc Daelemans; Peter Baas;
POM Limburg; Provincie Limburg; PSG studio;
Razziphoto; Robin Reynders; Sirris; Stad Genk;
Studio Vision; Toerisme Limburg; UHasselt

Druk & afwerking

Chapo, Hasselt

Oplage

200 ex.

Depotnummer

D/2019/5.857/21

